

BETÆNKNING**Afgivet af Udvalg for Kultur, Uddannelse, Forskning og Kirke****vedrørende**

Forslag til Inatsisartutbeslutning om at Naalakkersuisut pålægges om at undersøge muligheden for at gøre solhvervsdagen til en halv fridag. Undersøgelsen skal indeholde om hvordan solhvervsdagen kan gøres til en halv fridag og hvilke økonomiske konsekvenser dette vil afstedkomme. Undersøgelsen skal fremlægges under FM 2025.

FremSAT af medlem af Inatsisartut Peter Olsen, Inuit Ataqatigiit

Afgivet til forslagens 2. behandling

Udvalget har under behandlingen senest bestået af:

Medlem af Inatsisartut Najaaraq Møller, Siumut, formand

Medlem af Inatsisartut Knud Mathiassen, Naleraq

Medlem af Inatsisartut Dines Mikaelson, Siumut

Medlem af Inatsisartut Peter Olsen, Inuit Ataqatigiit

Medlem af Inatsisartut Edvard Nielsen Aronsen, Inuit Ataqatigiit

Udvalget har efter 1. behandlingen d. 17. april under FM2024 gennemgået forslaget.

Forslagets indhold og formål

Med nærværende forslag ønsker forslagsstiller at pålægge Naalakkersuisut at undersøge mulighederne for at gøre solhvervsdagen til en halv fridag, og de økonomiske konsekvenser herom. Formålet med forslaget er at markere den særlige dag, hvilket også vil øge interessen hos børn og unge samt arbejdspladser.

Førstebehandling af forslaget i Inatsisartut

Under 1. behandlingen var der enighed om, at solhvervsdagen er en særlig begivenhed for den grønlandske befolkning, der således også har stor betydning for den grønlandske kultur. De økonomiske konsekvenser og, hvorvidt det skulle være en halv dag, en hel dag, eller om man skulle flytte en anden fridag til solhvervsdagen blev debatteret. På trods af dette, var der flertal for at indføre en fridag til solhvervsdagen, hvis man flyttede en anden fridag og således ikke medfører yderligere omkostninger for samfundet. På denne baggrund blev udvalget opfordret til at undersøge, hvilke konsekvenser en fridag på solhvervsdagen kan medføre, med de relevante interesseorganisationer.

Deputationer

En deputation fra Sulinermik Inuussutissarsiuqartut Kattuffiat (SIK) og Grønlands Erhverv (GE) har haft foretræde for udvalget den 29. april 2024. De to parter forholdte sig til forslagsstillerens fire modeller (**bilag 1 og 2**). Hermed orienterede SIK, at en halv dag ville koste ca. 3 mio. kr., og 6 mio. kr. for en hel fridag for samfundet, således at man indfører en ny fridag, og ikke flytter en anden (**bilag 1**).

Udvalgets behandling af forslaget

Udvalget noterer den overordnede tilslutning til forslaget, der vil sikre at, at gamle traditionelle værdier videreføres til den næste generation.

Under 1. behandlingen af forslaget fremlagde Naalakkersuisoq for finanser og Skatter et ændringsforslag:

Forslag til Inatsisartutbeslutning om, at Naalakkersuisut anmodes om at tage kontakt til overenskomstparterne på såvel det offentlige som det private område med henblik på at drøfte muligheden for at gøre solhvervsdagen til en halv fridag ved at flytte en halv dag fra en anden fridag.

Udvalget bemærker, at Naalakkersuisuts ændringsforslag anfører, at man flytter en halv dag fra en anden fridag, samt at interesseorganisationer inddrages som forhandlings parter.

Udvalget noterer, at det er væsentligt at drøfte mulighederne med de relevante interesseorganisationer for de offentlige og private, da de naturligvis har forhandlingsret, ifm. overenskomstaftaler. Udvalget er ligeledes bevidst om de økonomiske konsekvenser tiltaget kan medføre for den grønlandske samfund.

Af disse grunde har udvalget inviteret SIK og GE, og drøftet mulighederne med at indføre en fridag under solhvervsdagen og de økonomiske konsekvenser herom. Udvalget noterer de to parter positive tilslutning til forslaget, på betingelse af, at man respekterer arbejdsmarkedets parter og de eksisterende aftaler, og derved ikke medfører yderligere omkostninger for SIK's og GE's egne medlemmer. Udvalget finder det tilfredsstillende, at parterne er positive omkring forslaget. Det er ligeledes udvalgets opfattelse, at de fremlagte betingelser så vidt som muligt opfyldes.

Ligeledes noterer udvalget, at Siumuts ændringsforslag, som blev fremlagt under 1. behandling, ligger udenfor rammerne af nærværende forslag. Ændringsforslaget af Siumut anfører, at Naalakkersuisut pålægges at igangsætte lovarbejdet, der skal behandles under efterårssamlingen i 2024 og træde i kraft i 2025. Udvalget noterer, at udvalgets ændringsforslag medfører, at Siumuts ændringsforslag bortfalder. Ændringsforslaget opfylder ikke identitetskravet fra nærværende beslutningsforslags afstemningstema, og dermed udenfor rammerne herom:

Forslag til Inatsisartutbeslutning om, at Naalakkersuisut pålægges at udarbejde en lov om vintersolhverv som en hel fridag og med virkning fra 2025. Forslaget skal fremlægges under FM2024.

Forslagets økonomiske konsekvenser

Forslagsstiller anfører i nærværende beslutningsforslag, at lovændringen vil svare til en halv A/C fuldmægtigs årnormering på 250.000 kr.

Udvalget har noteret sig, at nærværende forslag anfører at Naalakkersuisoq pålægges at **undersøge mulighederne** for at gøre solhvervsdagen til en halv fridag, mens de økonomiske konsekvenser anfører **en udarbejdelse af en lovændring**. Udvalget bemærker også de fire mulige økonomiske konsekvenser, som forslagsstiller anfører.

Afslutningsvis noterer udvalget sig, at forslaget i overensstemmelse angiver de økonomiske og administrative konsekvenser, ved realiseringen af, at man pålægger Naalakkersuisut at udarbejde en lov, således man indstiller ændringsforslaget fra Inuit Ataqatigiit og Siumut ændringsforslag til vedtagelse.

Udvalgets indstillinger

- Et flertal i udvalget bestående af repræsentanter fra Inuit Ataqatigiit og Siumut fremsætter følgende ændringsforslag og indstiller dette til vedtagelse:

Forslag til Inatsisartutbeslutning om at Naalakkersuisut pålægges om at gøre solhvervsdagen til en hel fridag ved at flytte fridagen fra Store bededag, således lovforslaget træder i kraft i 2025. Lovforslaget skal fremlægges under EM 2024.

- Et enigt udvalg indstiller Naalakkersuisuts ændringsforslag til forkastelse:

Forslag til Inatsisartutbeslutning om, at Naalakkersuisut anmodes om at tage kontakt til overenskomstparterne på såvel det offentlige som det private område med henblik på at drøfte muligheden for at gøre solhvervsdagen til en halv fridag ved at flytte en halv dag fra en anden fridag.

Med disse bemærkninger, og med den i betænkningen anførte forståelse, skal udvalget overgive forslaget til 2. behandling.

Najaaraq Møller
Formand

Knud Mathiassen

Dines Mikaelen

Peter Olsen

Edvard Nielsen Aronsen